

VEILEDNING

2025

Akkreditering som høyskole

Veileder for krav til akkreditering som høyskole

Midlertidig versjon til 1. august 2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høgskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Tittel	Akkreditering som høyskole
Gyldig fra	1. januar 2025, sist oppdatert 25. april 2025
ISSN-nr	

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Forord

Institusjoner som gir akkrediterte studietilbud, kan søke NOKUT om akkreditering av institusjonen som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet. Forutsetningen for å kunne søke om akkreditering som høyskole, er at institusjonen allerede har akkreditering fra NOKUT for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele en bachelorgrad alene.

Kravene til akkreditering som høyskole er fastsatt i Kunnskapsdepartementets forskrift til universitets- og høyskoleloven (universitets- og høyskoleforskriften) §§ 1-1 og 1-2, med virkning fra 1. januar 2025. Forskriftsbestemmelsene omfatter både generelle krav til institusjonsakkreditering som gjelder for alle institusjonskategorier, og spesifikke krav til akkreditering som høyskole. Alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning i Norge, skal også oppfylle grunnleggende vilkår for akkreditering fastsatt i eller med hjemmel i universitets- og høyskoleloven, samt at studietilbudene ved institusjonen skal oppfylle krav til akkreditering av studietilbud.

Denne veilederen er ment som et verktøy for tolking av kravene til høyskoleakkreditering i universitets- og høyskoleforskriften – både for institusjoner som skal søke om akkreditering som høyskole, og for institusjoner som allerede har slik akkreditering. NOKUT gir veiledning til hvordan hvert av kravene skal forstås, og hva institusjoner som skal søke om akkreditering som høyskole, må gjøre rede for og dokumentere i en søknad. Veilederen inneholder også informasjon om søknadsprosessen og saksgangen.

NOKUT gjør oppmerksom på at institusjoner som ble akkreditert som høyskole etter de reglene som gjaldt før 1. januar 2025, skal oppfylle gjeldende krav til akkreditering i universitets- og høyskoleforskriften kapittel 1 innen 31. desember 2026 jf. universitets- og høyskoleforskriften § 13-6 andre ledd.

Veilederen er basert på Kunnskapsdepartementets høringsnotat om forslag til endringer i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (studiekvalitetsforskriften)¹ og NOKUTs forvaltningspraksis. Veilederen foreligger inntil videre som en midlertidig utgave og vil bli oppdatert når Kunnskapsdepartementet har fastsatt endringer i universitets- og høyskoleloven og i universitets- og høyskoleforskriften, med virkning fra 1. august 2025.²

¹ Høringsnotatet er tilgjengelig på regjeringens nettsider:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/3bb22d2f84754d8ba601e0e5770c507d/horingsnotat-forslag-til-endringer-i-forskrift-om-kvalitetssikring-og-kvalitetsutvikling-i-hoyere-utdanning-studiekvalitetsforskriften.pdf>

² Kunnskapsdepartementet sendte nye krav til akkreditering av studietilbud mv. på høring 21. mars 2025, med frist 20. mai 2025. De nye kravene skal etter planen fastsettes i universitets- og høyskoleforskriften med virkning fra 1. august 2025. Høringsnotatet inkluderer forslag til justering da noen av vilkårene for akkreditering av institusjoner skal flyttes fra universitets- og høyskoleforskriften til universitets- og høyskoleloven. Se <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hoyring-endring-i-universitets-og-hoyskoleforskrifta/id3090844/>.

Innhold

1 Om akkreditering og institusjonskategorier	5
2 Generelle krav til institusjonsakkreditering	9
2.1 Institusjonens primærvirksomhet	9
2.2 Forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i samspill med utdanningsvirksomheten	11
2.3 Institusjonens strategi.....	13
2.4 Institusjonens organisering og infrastruktur.....	14
2.5 Institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid	16
3 Krav til akkreditering som høyskole	18
3.1 Stabil utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet	18
3.2 Institusjonens faglige virksomhet og kompetanseprofil	23
3.3 Studentopptak og gjennomstrømning	26
3.4 Internasjonalt samarbeid og nasjonale og internasjonale nettverk	29
4 Helhetlig vurdering	31
5 Søknad om akkreditering.....	33

1 Om akkreditering og institusjonskategorier

Institusjonsakkreditering

I Norge er det mulig å søke om institusjonsakkreditering og endring av institusjonskategori dersom institusjonen tilfredsstiller lov- og forskriftsfestede krav til slik akkreditering.

Initiativet til en slik søknad tas av institusjonen selv. Dette innebærer at en institusjon uten institusjonsakkreditering, men som tilbyr ett eller flere studietilbud som er akkreditert av NOKUT, kan søke NOKUT om akkreditering som høyskole. En grunnleggende forutsetning for å kunne søke om akkreditering som høyskole er at institusjonen allerede tilbyr minst ett akkreditert studietilbud som gir rett til å tildele en bachelorgrad alene.

En institusjonsakkreditering gis som et vedtak i NOKUTs styre om at en institusjon oppfyller kravene til institusjonsakkreditering som er fastsatt i eller med hjemmel i universitets- og høyskoleloven. For akkreditering som høyskole gjelder følgende krav:

- lov om universiteter og høyskoler av 1. august 2024 (universitets- og høyskoleloven) §§ 3-1 til 3-3
- forskrift til universitets- og høyskoleloven av 1. august 2024 (universitets- og høyskoleforskriften) §§ 1-1 og 1-2

NOKUTs vedtak om akkreditering er basert på faglige vurderinger og anbefalinger fra eksterne sakkyndige som er oppnevnt av NOKUT, i henhold til forskriftsfestede krav til sakkyndiges kompetanse.³ De sakkyndige gjør en vurdering av om institusjonen oppfyller hvert av kravene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-1 og 1-2, herunder en helhetlig vurdering av om institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater tilsier at institusjonen på en god måte kan forvalte akkrediteringsmyndigheten som en institusjonsakkreditering gir. De sakkyndiges vurdering gjøres primært på grunnlag av skriftlig dokumentasjon som institusjonen sender inn i forbindelse med søknaden, og ett eller flere besøk ved institusjonen. For at NOKUT skal fatte positivt vedtak om akkreditering, må institusjonen oppfylle alle kravene til institusjonsakkreditering.

Formelt er det Kongen som beslutter endring av institusjonskategori. Institusjonen må derfor søke Kunnskapsdepartementet om å endre institusjonskategori, og departementet fremmer deretter en kongelig resolusjon. Dette forutsetter at institusjonen først har søkt og fått et positivt vedtak om institusjonsakkreditering fra NOKUT. Utfyllende informasjon om søknads- og akkrediteringsprosessen finnes i kapittel 5 i denne veilederen.

Institusjonskategorier

Hvilken institusjonskategori en institusjon tilhører, bestemmer hvilken *akkrediteringsmyndighet* institusjonen har, altså hvilken faglig fullmakt den har til selv å akkreditere egne studietilbud.

³ Jf. studietilsynsforskriften § 5-6 tredje ledd.

Det er fire forskjellige institusjonskategorier innen norsk høyere utdanning, med følgende nivåer av akkrediteringsmyndighet:

- **Høyskoler med akkrediterte studietilbud** (uten institusjonsakkreditering) har ikke myndighet til selv å akkreditere egne studietilbud, men må søke NOKUT om akkreditering av nye studietilbud.
- **Akkrediterte høyskoler** har myndighet til å akkreditere egne studietilbud på lavere grads nivå (bachelor) innen alle fagområder. Hvis institusjonen har fått akkreditering for doktorgradsstudier innenfor ett eller flere fagområder, har institusjonen myndighet til selv å akkreditere egne studietilbud på høyere grads nivå (master) innenfor disse fagområdene. På fagområder der institusjonen ikke kan tildele doktorgrad, må institusjonen søke NOKUT om akkreditering av studietilbud på master- og doktorgradsnivå.
- **Vitenskapelige høyskoler** har myndighet til å akkreditere egne studietilbud på lavere grads nivå (bachelor) innen alle fagområder. En vitenskapelig høyskole har akkreditering for doktorgradsstudier primært innenfor ett fagområde, og kan selv akkreditere nye studietilbud på høyere grads nivå (master) innenfor dette fagområdet. Institusjonen må søke NOKUT om akkreditering for studietilbud på masternivå utenom det fagområdet der institusjonen allerede hadde rett til å tildele doktorgrad.
- **Universiteter** har myndighet til å selv akkreditere egne studietilbud på alle nivåer.

Dette gjelder for de grader og yrkesutdanninger den enkelte institusjonen har rett til å gi etter universitets- og høyskoleloven § 3-4, jf. loven § 3-8. Hvilke grader den enkelte institusjon kan tildele, fremkommer av forskrift om grader, yrkesutdanninger og beskyttede titler (gradsforskriften).⁴

Kravene som stilles til de ulike institusjonskategoriene i lov og forskrift, er utformet slik at de skal sikre at institusjonen er i stand til å forvalte den akkrediteringsmyndigheten som følger med institusjonskategorien.

Nærmere om kravene til akkreditering av høyskoler i lov og forskrift

Kravene til akkreditering som høyskole er fastsatt i universitets- og høyskoleloves forskriften §§ 1-1 og 1-2, med virkning fra 1. januar 2025. Forskriftsbestemmelsene omfatter generelle krav til institusjonsakkreditering som gjelder for alle institusjonskategorier (§ 1-1) og spesifikke krav til akkreditering som høyskole (§ 1-2):

- § 1-1 første ledd om institusjonens primærvirksomhet
- § 1-1 andre ledd om forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i samspill med utdanningsvirksomheten

⁴ NOKUT gjør oppmerksom på at Kunnskapsdepartementet 21. mars 2025 sendte på høring forslag om å innlemme gradsforskriften i universitets- og høyskoleforskriften med virkning fra 1. august 2025.

- § 1-1 tredje ledd om institusjonens strategi
- § 1-1 fjerde ledd om institusjonens organisering og infrastruktur
- § 1-1 femte ledd om institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid
- § 1-2 første ledd om stabil utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet
- § 1-2 andre ledd om institusjonens kompetanseprofil og antall ansatte i undervisnings- og forskerstillinger
- § 1-2 tredje ledd om institusjonens studentopptak og gjennomstrømning
- § 1-2 fjerde ledd om institusjonens internasjonale samarbeid og nettverk

Kravene gjelder både ved søknad om institusjonsakkreditering og ved NOKUTs tilsyn med at institusjoner oppfyller de gjeldende standardene og kriteriene for akkreditering, jf. universitets- og høyskoleloven §§ 3-2 andre ledd og 3-6 første ledd.

Kapittel 2 i denne veilederen tar for seg de generelle kravene til institusjonsakkreditering, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 første til femte ledd. Disse kravene gjelder for høyskoler, vitenskapelige høyskoler og universiteter – både de som allerede har en slik akkreditering, og de som skal søke NOKUT om akkreditering. Kapittel 3 tar for seg de spesifikke kravene til akkreditering som høyskole, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 første til fjerde ledd. Disse kravene gjelder for institusjoner som allerede er akkreditert som høyskole, og for de institusjonene som skal søke NOKUT om slik akkreditering. Kapittel 4 tar for seg universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd, som gir NOKUT hjemmel til å gjøre en helhetlig vurdering av om institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater tilsier at institusjonen kan forvalte akkrediteringsmyndigheten som en institusjonsakkreditering gir. I disse tre kapitlene gir NOKUT veiledning til hvordan hvert av kravene skal forstås. For institusjoner som skal søke NOKUT om akkreditering som høyskole, oppgis det hva institusjonen må gjøre rede for og dokumentere i søknaden.

Alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning i Norge, skal også oppfylle grunnleggende vilkår for akkreditering fastsatt i eller med hjemmel i universitets- og høyskoleloven, herunder organisering og ledelse jf. loven kapittel 4 og 5, nemnd for studentsaker jf. loven § 14-1, læringsmiljøutvalg jf. loven § 10-10, kvalitetssystem jf. loven § 3-5 og kompetansevurdering ved ansettelse jf. universitets- og høyskoleforskriften kapittel 3. I henhold til NOKUTs forvaltningspraksis blir disse vilkårene vurdert når en institusjon søker om akkreditering av sitt første studietilbud på lavere grads nivå (bachelorprogram). Ved en søknad om høyskoleakkreditering vil NOKUT normalt ikke på nytt vurdere generelle vilkår som allerede er vurdert som oppfylt i forbindelse med tidligere søknader om akkreditering av studietilbud. Ved behov kan NOKUT likevel etterspørre dokumentasjon på at slike generelle vilkår er oppfylt, for eksempel hvis det er lenge siden NOKUT vurderte de generelle vilkårene, eller ved nylige endringer ved institusjonen.

En institusjon som søker om akkreditering som høyskole må også oppfylle øvrige krav til statlige og private høyskoler i universitets- og høyskoleloven, samt krav til akkreditering av studietilbud i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften.⁵

Endringer i kravene til akkreditering som høyskole

Institusjoner som er blitt akkreditert som høyskole etter de reglene som gjaldt før 1. januar 2025, skal oppfylle gjeldende krav til akkreditering i universitets- og høyskoleforskriften kapittel 1 innen 31. desember 2026 jf. universitets- og høyskoleforskriften § 13-6 andre ledd. NOKUT gjør i det følgende rede for noen av de viktigste endringene i regelverket som akkrediterte høyskoler må være oppmerksomme på:

- § 1-2 første ledd om stabil utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-5 første ledd, samtidig som vilkåret om *stabilitet* nå er skjerpet ved at det gjelder både for institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid⁶
- § 1-2 andre ledd om institusjonens kompetanseprofil og antall ansatte i undervisnings- og forskerstillinger er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-5 andre ledd og studietilsynsforskriften § 3-1 sjette ledd, samtidig som bestemmelsen er skjerpet ved at den nå også omfatter vilkår om *tilstrekkelig* antall ansatte som gjelder for *alle fagområder* ved institusjonen⁷
- § 1-2 fjerde ledd om institusjonens internasjonale samarbeid og nettverk er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-5 fjerde ledd, samtidig som kravet er skjerpet ved at det er presisert at høyskoler ikke bare skal være *tilknyttet* nasjonale og internasjonale nettverk, men også skal *samarbeide* internasjonalt.

For institusjoner som skal søke om akkreditering som høyskole vil NOKUT gjøre oppmerksom på følgende endring:

- § 1-1 sjette ledd om NOKUTs helhetlige vurdering er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-4 fjerde ledd. Samtidig har departementet endret kravet slik at også institusjonens *strategiske mål* skal være del av en slik vurdering, samt endret terskelen for vurderingen av institusjonens forvaltning av akkrediteringsmyndigheten fra «tilstrekkelig» til «på en god måte».

⁵ NOKUT gjør oppmerksom på at Kunnskapsdepartementet sendte nye krav til akkreditering av studietilbud på høring 21. mars 2025. De nye kravene skal etter planen fastsettes i universitets- og høyskoleforskriften med virkning fra 1. august 2025.

⁶ Vilkåret om *stabilitet* gjaldt før 1. januar 2025 kun for høyskolars forskningsvirksomhet eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

⁷ Vilkåret om *tilstrekkelig* antall ansatte gjaldt før 1. januar 2025 kun for *de sentrale fagområder som inngår i studietilbudene*, men gjelder nå for *alle fagområder* ved høyskolen. Dette medfører at kravet vil vurderes både på fagområdenivå og på et overordnet nivå for hele institusjonen.

De øvrige leddene i universitets- og høyskoleforskriften §§1-1 og 1-2 er i hovedsak videreføring av tidligere bestemmelser i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften, og innebærer ingen materielle endringer.

2 Generelle krav til institusjonsakkreditering

I dette kapittelet gjengis de generelle kravene til institusjonsakkreditering, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 første til femte ledd.⁸ Kravene er felles for akkrediterte høyskoler, vitenskapelige høyskoler og universiteter, både de som allerede har en slik akkreditering, og de som skal søke NOKUT om akkreditering.

I det følgende gis det veiledning til hvordan hvert av kravene skal forstås. For institusjoner som skal søke NOKUT om akkreditering som høyskole, oppgis det hva institusjonen må gjøre rede for og dokumentere i sin søknad.

2.1 Institusjonens primærvirksomhet

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 første ledd

For å oppnå og inneha institusjonsakkreditering skal institusjonens primærvirksomhet være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at høyskolens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

Dersom en høyskole driver med annen virksomhet enn det som går frem av kravets ordlyd, kan denne andre virksomheten ikke utgjøre en sentral del av institusjonens virksomhet. Med annen virksomhet menes for eksempel høyere yrkesfaglig utdanning og ikke-studiepoenggivende kurs. Høyskoler som har annen virksomhet, må holde denne andre virksomheten adskilt fra primærvirksomheten. For private høyskoler forutsettes det også at det er et økonomisk skille mellom den virksomheten som utgjør akkreditert høyere utdanning, og den virksomheten som ikke utgjør akkreditert høyere utdanning. Det skal gå frem av regnskapet at institusjonen opprettholder et slikt skille, jf. universitets- og høyskoleloven § 6-6 andre ledd.

⁸ Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd, om NOKUTs helhetlige vurdering, gjennomgås i kapittel 4 i denne veilederen.

En akkreditert høyskole skal være et selvstendig rettssubjekt med eget styre som er ansvarlig for alle forhold ved høyskolen. Private høyskoler skal være aksjeselskap etter aksjeloven eller stiftelser etter stiftelsesloven, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-1.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

I sin søknad skal institusjonen beskrive sin virksomhet innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling, og bekrefte at dette er institusjonens primærvirksomhet.

Institusjonen skal også kort beskrive hvordan virksomheten oppfyller de generelle vilkårene for å tilby høyere utdanning, slik disse er fastsatt i universitets- og høyskoleloven. Dette omfatter for eksempel institusjonens selskapsform, styresammensetning, læringsmiljøutvalg, kvalitetssystem, reglementer, nemd for studentsaker og øvrige vilkår som forutsettes ved akkreditering av studietilbud innen høyere utdanning.⁹ De generelle vilkårene vil vanligvis allerede ha blitt vurdert av NOKUT i forbindelse med akkreditering av institusjonens første bachelorprogram. I søknaden må institusjonen gjøre rede for eventuelle endringer og planer om endringer som omfatter de generelle vilkårene for å tilby høyere utdanning.

Institusjoner som driver med annen virksomhet enn høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling, skal gjøre rede for omfanget av og innholdet i den andre virksomheten. Søknaden skal inneholde en beskrivelse av hvor stor andel av institusjonens totale virksomhet denne andre virksomheten utgjør.

Dersom institusjonens styre også er styre for andre selvstendige virksomheter, må institusjonen dokumentere at det er høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling som er primærvirksomheten.

Dokumentasjon

- vedtekter for institusjonen
- firmaattest
- årsrapport, regnskap og budsjett
- tildelingsbrev fra departement (der det er aktuelt)

⁹ Nærmere beskrivelse av generelle vilkår er gitt i kapittel 1 i denne veilederen.

2.2 Forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i samspill med utdanningsvirksomheten

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 andre ledd

Institusjonen skal utføre sin forskning eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid i samspill med utdanningsvirksomheten.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at det skal være god sammenheng mellom institusjonens studietilbud og forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid.¹⁰

Vilkåret om *samspill* innebærer at studietilbudene institusjonen tilbyr, bygger på forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Videre må det være god balanse mellom institusjonens utdannings- og forskningsvirksomhet, som igjen skal være tilpasset institusjonskategorien og institusjonens egenart. Det skal være en tydelig sammenheng mellom utdanningsvirksomheten og institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid. Utdanningsvirksomheten skal være preget av en forskningskultur.

Kravet innebærer også at institusjonen må ha en strategisk og overordnet tilnærming til koblingen mellom utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid på institusjonsnivå – altså utover minimumskravet til det enkelte studietilbud.¹¹

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen må redegjøre for koblingen mellom institusjonens studietilbud og institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid. Institusjonen skal også beskrive sitt mer overordnede og strategiske arbeid med samspill mellom utdanningsvirksomheten og virksomheten innen forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen kan gjerne vise til strategiske planer eller annen dokumentasjon dersom det er relevant.

¹⁰ Vilkåret om samspill mellom utdannings- og forskningsvirksomheten er også relevant i sammenheng med § 1-2 første ledd om stabilitet og høy kvalitet i utdannings- og forskningsvirksomheten.

¹¹ Jf. studietilsynsforskriften § 2-2 sjetten ledd om at alle studietilbud skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

I redegjørelsen skal institusjonen benytte ulike indikatorer for å belyse kravet:

- Undervisning gitt av ansatte med førstestillingskompetanse¹² er én indikator på utdanning basert på forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal gi en oversikt over hvor stor del av undervisningen på henholdsvis lavere og høyere grad som gjennomføres av ansatte med førstestillingskompetanse.
- I hvilken grad det er prosjekter ved institusjonen som knytter studentene til institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid, kan være en annen indikator på utdanning basert på forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal redegjøre for relevante prosjekter som knytter studenter til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid, og som gjør studentene til medskapere i utvikling av ny kunnskap. Institusjonen skal gi en oversikt over et utvalg av slike prosjekter, men det er ikke behov for å redegjøre for samtlige prosjekter ved institusjonen.

Institusjonen kan i tillegg benytte andre indikatorer som den anser som relevante for å belyse kravet.

Dokumentasjon

- en oversikt over hvor stor del av undervisningen på henholdsvis lavere og høyere grads nivå som gjennomføres av ansatte med førstestillingskompetanse
- utvalgte eksempler på prosjekter som knytter studenter til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid
- strategiske planer som viser samspill mellom institusjonens utdanningsvirksomhet, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid

¹² Førstestillinger er avgrenset til stillingene førstelektor, førsteamanuensis, dosent og professor. Med førstestillingskompetente menes ansatte i førstestillinger, samt personer med doktorgrad.

2.3 Institusjonens strategi

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 tredje ledd

Institusjonen skal ha en strategi for utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at høyskolen skal ha en strategi som viser mål og tiltak for videreutvikling av institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid.

For statlige høyskoler er det institusjonens styre som skal trekke opp strategien for institusjonens utdannings- og forskningsvirksomhet og annen faglig virksomhet, og som skal legge planer for den faglige virksomheten.¹³

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gi en beskrivelse av sin strategi for utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Institusjonen skal også beskrive hvordan strategien blir iverksatt og fulgt opp, for eksempel gjennom prosesser, saksfremlegg eller andre dokumenter, herunder hvordan institusjonen vurderer status for oppnåelse av strategiske mål i løpet av strategiperioden. Videre skal institusjonen kort gjøre rede for hvordan arbeidet med å oppnå høyskoleakkreditering er i tråd med institusjonens strategi.

Institusjonens strategi og strategiske mål er etter NOKUTs syn viktige elementer i institusjonens arbeid med å oppnå institusjonsakkreditering samt i det videre utviklingsarbeidet for å opprettholde et høyt nivå og for å kunne forvalte akkrediteringsmyndigheten som en høyskoleakkreditering gir. Alle akkrediteringskravene vil derfor vurderes i lys av institusjonens strategi, og institusjonens strategiske mål er også blant de forholdene som inngår i den helhetlige vurderingen, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjetten ledd (se kapittel 4 i denne veilederen).

Dokumentasjon

- institusjonens strategi
- saksfremlegg, prosessbeskrivelser eller andre dokumenter som viser hvordan strategien blir fulgt opp

¹³ Jf. universitets- og høyskoleloven § 4-1 første ledd andre punktum.

2.4 Institusjonens organisering og infrastruktur

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 fjerde ledd

Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at høyskolens organisering og infrastruktur skal være tilpasset og støtte opp om institusjonens primærvirksomhet, som er utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.¹⁴ I vurderingen er det relevant å sammenligne med andre akkrediterte høyskoler.

At høyskolens *organisering* skal være tilpasset institusjonens primærvirksomhet innebærer at styringsstrukturen og den administrative og faglige ledelsen (på ulike nivåer) er innrettet slik at institusjonen kan fylle sin funksjon som akkreditert høyskole, og at den kan ivareta den akkrediteringsmyndigheten en høyskoleakkreditering gir, på en god måte. Organiseringen skal også ivareta studentdemokratiet ved institusjonen, og høyskolen skal ha ordninger for å la studenter medvirke i beslutningsprosesser.¹⁵

At høyskolen skal ha en *infrastruktur* som er tilpasset institusjonens primærvirksomhet, innebærer at institusjonen eksempelvis skal ha lokaler, utstyr og bibliotek tjenester som utgjør et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte. Både den fysiske og den digitale infrastrukturen skal være i tråd med gjeldende standarder i universitets- og høyskolesektoren. Kapasiteten og utformingen på infrastrukturen skal stå i forhold til den samlede virksomheten innen utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gjøre rede for organiseringen av den administrative og faglige ledelsen samt styrings- og beslutningsstrukturen, og hvordan organiseringen og beslutningsstrukturen er tilpasset og støtter opp under institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid. De ulike rollene i den administrative og faglige ledelsen og forholdet mellom dem skal beskrives. Redegjørelsen knyttet til organisering kan gjerne suppleres med et organisasjonskart. Institusjonen skal også redegjøre kort for organiseringen av studentdemokratiet ved

¹⁴ Institusjonens organisering vurderes også mer overordnet som del av NOKUTs helhetlige vurdering jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd, som er beskrevet i kapittel 4 i denne veilederen.

¹⁵ Det følger av universitets- og høyskoleloven § 10-11 andre ledd og § 10-12 første ledd at institusjonen skal legge til rette for at studentorganene kan drive sitt arbeid, og at studenter skal være representert i alle kollegiale organer ved høyskolen som har avgjørelsesmyndighet.

institusjonen og for hvilke ordninger institusjonen har for å la studentene medvirke i beslutningsprosesser.

I søknaden skal institusjonen kort gjøre rede for hvilke lovpålagte styrever, råd og utvalg institusjonen har, herunder høyskolestyre, læringsmiljøutvalg og nemd for studentsaker.¹⁶ I tillegg skal det gjøres rede for andre sentrale råd og utvalg ved institusjonen, med særlig vekt på hvilke roller og utvalg som bidrar til å sikre at institusjonen forvalter akkrediteringsmyndigheten på en god måte, eksempelvis studieutvalg/utdanningsutvalg e.l. Det skal beskrive hvilke oppgaver og funksjoner alle de sentrale rådene og utvalgene har ved institusjonen, herunder ledelse og beslutningsmyndighet i utvalgene.

I søknaden skal det gis en beskrivelse av infrastrukturen ved institusjonen og gjøres rede for hvordan infrastrukturen er tilpasset institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid. Institusjonen skal gjøre rede for tilgang til undervisningsrom, grupperom, studentarbeidsplasser, laboratorier, øvingsrom, kantiner o.l., og for hvordan dette støtter opp under institusjonens primærvirksomhet. Infrastruktur omfatter også bibliotek og/eller læringsstøttesenter, herunder tilgjengelig litteratur og databaser, antall ansatte og hvilke tjenester de ansatte yter overfor studenter og faglig tilsatte. Det skal også gjøres rede for den digitale infrastrukturen, slik som læringsplattform, programvare, IKT-service o.l.

I redegjørelsen kan institusjonen bruke ulike indikatorer for å belyse kravet og gjøre en sammenligning med andre institusjoner, fortrinnsvis andre akkrediterte høyskoler. For eksempel kan institusjonen sammenligne antall kvadratmeter per student med snittet for akkrediterte høyskoler. Det kan også gjøres kvalitative vurderinger av eksempelvis bibliotekstjenestene opp mot gjeldende standarder i sektoren.

Institusjoner med flere studiesteder må gjøre rede for infrastrukturen ved alle studiestedene og beskrive hvordan institusjonens organisering understøtter samspillet mellom de forskjellige studiestedene.

Dokumentasjon

- organisasjonskart
- relevante stillingsinstrukser
- mandat for sentrale råd og utvalg
- samarbeidsavtale med studentorgan
- institusjonens forskrifter fastsatt med hjemmel i universitets- og høyskoleloven
- relevante leieavtaler
- eventuelle planer for campusutvikling

¹⁶ Høyskolens organisering og ledelse, herunder råd og utvalg, skal være i tråd med i universitets- og høyskolelovens bestemmelser for statlige og private institusjoner.

2.5 Institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 femte ledd

Institusjonen skal ha et godkjent kvalitetssystem og kvalitetsarbeid når den søker NOKUT om institusjonsakkreditering.

Det følger av universitets- og høyskoleloven § 3-5 at alle institusjoner innen høyere utdanning skal ha et tilfredsstillende internt system for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten. Videre følger det av universitets- og høyskoleloven § 3-6 at NOKUT skal føre periodisk tilsyn med universiteters og høyskolars kvalitetsarbeid. Det skal ikke gå mer enn åtte år mellom hvert tilsyn, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-9. Kravene til institusjonenes kvalitetssystem og kvalitetsarbeid er regulert i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-7 og 1-8.¹⁷ Tilfredsstillende kvalitetssikring er et vilkår for akkreditering, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-2 tredje ledd.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen skal ha et tilfredsstillende kvalitetssystem og tilfredsstillende kvalitetsarbeid før institusjonen søker om institusjonsakkreditering.¹⁸ Kravet forutsetter dermed at NOKUT har gjennomført periodisk tilsyn med institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid, og fattet vedtak om at kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet er tilfredsstillende.

Ved søknad om institusjonsakkreditering må NOKUT gjøre en vurdering av hvorvidt det forrige periodiske tilsynet med institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid kan legges til grunn, eller om det må gjennomføres et nytt periodisk tilsyn. Momenter i en slik vurdering vil være hvor lenge det er siden forrige tilsyn, og om institusjonen etter tilsynet har gjort vesentlige endringer i organisering eller andre forhold som må vurderes. Dersom NOKUT må gjennomføre et nytt periodisk tilsyn, må institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid være vurdert og godkjent før NOKUT kan fatte vedtak om institusjonsakkreditering.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal oppgi når NOKUT sist gjennomførte periodisk tilsyn med deres kvalitetssystem og kvalitetsarbeid, og hva utfallet av tilsynet var. Videre skal institusjonen beskrive hvilke eventuelle endringer som er gjort i kvalitetssystemet og/eller kvalitetsarbeidet siden det forrige periodiske tilsyn fra NOKUT. Institusjonen skal

¹⁷ NOKUT har utarbeidet en [veileder for krav til kvalitetssystem og kvalitetsarbeid i universitets- og høyskoleforskriften](#).

¹⁸ Institusjonens kvalitetsarbeid er ellers ett av vurderingsmomentene som inngår i NOKUTs helhetlige vurdering, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd, som er beskrevet i kapittel 4 i denne veilederen.

også redegjøre kort for institusjonens kvalitetssystem. Det skal ikke være en omfattende beskrivelse av kvalitetssystemet eller gjengivelse av tekst fra selve systembeskrivelsen, men henvisninger til relevante deler av systembeskrivelsen. Systembeskrivelsen skal inngå i dokumentasjonen.

Institusjonen skal redegjøre for hvilke tilpasninger og endringer i kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet som er gjort, eller som planlegges, for å ivareta den akkrediteringsmyndigheten som en høyskoleakkreditering gir.¹⁹ NOKUT forutsetter at institusjoner som oppnår institusjonsakkreditering, videreutvikler sine kvalitetssystemer og det systematiske kvalitetsarbeidet med henblikk på å ivareta en utvidet akkrediteringsmyndighet. Dette gjelder særlig kravet til kvalitetsarbeid i universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 femte ledd, som sier at institusjonen systematisk skal kontrollere at alle studietilbud til enhver tid oppfyller kravene til akkreditering. Det innebærer at en akkreditert høyskole må ha

- rutiner for akkreditering av nye studietilbud som institusjonen selv har myndighet til å akkreditere, herunder hvordan institusjonen sikrer at planlagte studietilbud tilfredsstiller alle kravene til akkreditering²⁰
- rutiner for å sikre at alle studietilbud ved institusjonen til enhver tid oppfyller akkrediteringskravene for studietilbud
- rutiner ved vesentlige endringer av eksisterende studietilbud ved institusjonen
- rutiner for forarbeid/utredning/kvalitetssikring ved utforming av søknader til NOKUT om akkreditering av studietilbud

Dersom gjennomførte eller planlagte endringer i kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet som gjøres i sammenheng med institusjonsakkrediteringen, vil påvirke institusjonens organisering,²¹ skal dette omtales i søknaden. Det gjelder særlig dersom endringene påvirker rollene i den administrative og den faglige ledelsen, samt i institusjonens styre, råd og utvalg.

Dokumentasjon

- institusjonens kvalitetssystem (systembeskrivelse) slik det er vedtatt av institusjonens styre, og eventuelle beskrivelser og rutiner som omtales i redegjørelsen, dersom disse ikke inngår i systembeskrivelsen
- institusjonens rutiner for akkreditering av nye studietilbud og for systematisk kontroll med at eksisterende studietilbud oppfyller kravene til akkreditering
- eksempler på gjennomførte systematiske kontroller av at eksisterende studietilbud oppfyller krav til akkreditering

¹⁹ Hvilken akkrediteringsmyndighet som følger av de ulike institusjonskategoriene, er beskrevet i kapittel 1 i denne veilederen.

²⁰ Kravene til akkreditering av studietilbud er gitt i studiekvalitetsforskriften § 3-1 til § 3-3 og i studietilsynsforskriften kapittel 2. Det finnes dessuten utfyllende akkrediteringskrav til studietilbud på master- og ph.d.-nivå, til alle gradsgivende studietilbud og til fellesgrader. Noen studietilbud er i tillegg regulert i forskrift om rammeplan.

²¹ Hvorvidt institusjonens organisering og infrastruktur er tilpasset virksomheten vurderes i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 fjerde ledd.

3 Krav til akkreditering som høyskole

I dette kapittelet gjengis kravene til akkreditering som høyskole, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 første til fjerde ledd. Kravene gjelder både de institusjonene som har en akkreditering som høyskole, og de som skal søke NOKUT om institusjonsakkreditering.

NOKUT gir veiledning til hvordan hvert av kravene skal forstås. For institusjoner som skal søke NOKUT om akkreditering som høyskole, oppgis det hva institusjonen må gjøre rede for og dokumentere i søknaden.

3.1 Stabil utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 første ledd

For å oppnå og inneha akkreditering som høyskole skal institusjonens utdanning, forskning eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid være stabil og av høy kvalitet.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at en høyskole skal ha utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid som både er *stabil* og av *høy kvalitet*.^{22 23} Kravet forutsetter at institusjonen er på nivå med andre akkrediterte høyskoler.

Vilkåret om *stabilitet* innebærer at institusjonen innen utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid har holdt seg på et tilfredsstillende nivå over tid, herunder hatt tilfredsstillende opptak og gjennomstrømning av studenter og tilfredsstillende resultater og utvikling knyttet til både utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Vilkåret om *kvalitet* innebærer at institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid holder et høyt faglig nivå. En høyskole skal ha en kvalitet i sin utdanningsvirksomhet som går utover minstekravene

²² Vilkårene om stabilitet og høy kvalitet i høyskolens utdanningsvirksomhet må sees i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 andre ledd om tilstrekkelig antall ansatte og fagmiljøets kompetansenivå og kompetanseprofil, § 1-2 tredje ledd om at institusjonen skal ha et jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater i minst tre år, og § 1-2 fjerde ledd om at institusjonen skal samarbeide internasjonalt og være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk.

²³ Vilkårene om stabilitet og høy kvalitet i forskningsvirksomheten må sees i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 andre ledd om tilstrekkelig antall ansatte, samt relevant kompetanseprofil og kompetansenivå i fagmiljøene, og § 1-2 fjerde ledd om internasjonalt samarbeid og tilknytning til nasjonale og internasjonale nettverk.

som ligger i akkrediteringen av de enkelte studietilbudene institusjonen tilbyr.²⁴ Dette innebærer at det er forventninger om en kvalitetsutvikling over tid. Det skal også være god sammenheng mellom utdanningen og forsknings- og utviklingsarbeidet.²⁵ Integrasjonen mellom utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid skal være tydelig, og utdanningsvirksomheten skal være preget av en forskningskultur. Utdanningen skal ha base i solide fagmiljøer²⁶ med aktiv forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid, bredde i kompetansen og tilstrekkelig antall faglig ansatte og studenter.

For forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid er det særlig resultater av forskningsvirksomheten og/eller det kunstneriske og faglige utviklingsarbeidet som har betydning i vurderingen av kvalitet, herunder omfang og nivå på institusjonens resultater av forskningen og det kunstneriske utviklingsarbeidet. Vurderingen vil ta utgangspunkt i resultatene på akkrediteringstidspunktet, men også utviklingen over tid. Rekruttering av dyktige studenter og medarbeidere, god integrering og ordninger for kompetanseutvikling hos nye faglig ansatte, stabilitet i og utvikling av grupper som arbeider med forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid, sikring og videreutvikling av ansattes utdanningsfaglige kompetanse samt institusjonens evne til å tiltrekke seg eksternfinansiering er andre indikatorer for høy kvalitet. Denne listen over relevante indikatorer er ikke uttømmende.

Institusjonens virksomhet innenfor utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid skal oppfylle vilkårene om stabilitet og høy kvalitet både hver for seg og i sammenheng. Oppfyllelse av kravet vil bero på en skjønnsmessig faglig vurdering sett opp mot institusjonens egenart og sammenlignet med andre akkrediterte høyskoler. Sammenligninger gjøres både per fagområde og på institusjonsnivå.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gjøre rede for, og dokumentere, stabilitet og høy kvalitet i både utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

²⁴ Kravene til akkreditering av studietilbud er gitt i studiekvalitetsforskriften § 3-1 til § 3-3 og i studietilsynsforskriftens kapittel 2. Det finnes dessuten utfyllende akkrediteringskrav til studietilbud på master- og ph.d.-nivå, til alle gradsgivende studietilbud og til fellesgrader. Noen studietilbud er i tillegg regulert i forskrift om rammeplan.

²⁵ Samspillet mellom institusjonens utdanningsvirksomhet og forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid vurderes også i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 andre ledd.

²⁶ Med fagmiljø menes personer som direkte og regelmessig gir bidrag til utviklingen, organiseringen og gjennomføringen av studietilbudet. Dette omfatter personer med ulike typer bidrag inn i studietilbudet, for eksempel undervisning, veiledning og annen tilrettelegging for læring, laboratoriearbeid, relevant forskning og utviklingsarbeid, kompetanse fra praksisfeltet, praktisk undervisning, innovasjon og kontakt med arbeids- og næringsliv.

Det kan være flere indikatorer som er relevante for å belyse dette kravet, avhengig av om det er utdanningsvirksomheten eller virksomheten innen forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid eller faglig utviklingsarbeid som institusjonen skal dokumentere og redegjøre for. Merk at noen indikatorer kan være relevante for å belyse *både* stabilitet og høy kvalitet. NOKUT gir i det følgende forslag til indikatorer som institusjonen skal eller kan dokumentere i sin søknad. Til hver enkelt indikator skal institusjonen gjøre sammenligninger med andre institusjoner og/eller sammenlignbare fagmiljøer ved andre institusjoner, fortrinnsvis akkrediterte høyskoler. Institusjonen kan også benytte andre indikatorer som anses som relevante for å belyse kravet. Valg av indikatorer skal begrunnes.

Stabilitet

I redegjørelsen for hvordan institusjonen oppfyller vilkåret om stabilitet i utdanningen, skal institusjonen som minimum redegjøre for, og dokumentere, hvordan institusjonen oppfyller kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 tredje ledd om jevnlig opptak av studenter og uteksaminering av kandidater i minst tre år, samt et tilfredsstillende antall studenter som fullfører til normert tid.

Stabil forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid skal redegjøres for og dokumenteres gjennom institusjonens aktiviteter og resultater de siste fem årene, både per fagområde og for institusjonen som helhet. Institusjonen skal gjøre rede for hvordan den legger til rette for de ansattes tid til undervisning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal også gjøre rede for utviklingen i publiseringspoeng (totalt og på nivå 2) de siste fem årene og for hvordan publiseringspoengene fordeler seg mellom ulike faglige enheter ved institusjonen (eksempelvis fakultet/avdeling/institutt). Publiseringspoengene skal i tillegg sammenlignes med andre institusjoner (fortrinnsvis akkrediterte høyskoler). For kunstnerisk utviklingsarbeid må institusjonen selv finne relevante indikatorer for å dokumentere stabilitet.

Høy kvalitet

Institusjonen skal redegjøre for, og dokumentere, høy kvalitet innenfor utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Følgende forhold er relevante for å belyse vilkåret om høy kvalitet i utdanning: 1) hvordan institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid preger og styrker den vitenskapelige eller kunstneriske kulturen i utdanningen, 2) hvordan kontakt og samarbeid med arbeidslivet preger utdanningen, 3) hvordan studentene sikres en internasjonal dimensjon i utdanningen, og 4) hvordan studentene er involvert i undervisningen og utviklingen av studietilbudene (studentaktiv læring). Følgende indikatorer og ordninger kan være relevante for å dokumentere høy kvalitet i utdanningsvirksomheten:

- koblingen mellom utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid
- opptaksgrunnlag og rekruttering til studietilbudene (inntakskvalitet)

- andel studenter ved institusjonen som starter et gitt år og som fullfører på normert tid, samt andel studenter ved institusjonen som starter et gitt år og som fullfører på normert tid + 1 år (bør vises for flere startkull)
- størrelse og kompetansenivå på fagmiljøet tilknyttet studietilbudene
- arbeidslivsrelevans (resultater fra for eksempel kandidatundersøkelser og periodiske evalueringer)
- resultater fra evalueringer av studietilbud – for eksempel fra studenter, representanter fra arbeids- eller samfunnsliv og eksterne fagfeller
- sikring og videreutvikling av de ansattes utdanningsfaglige kompetanse, ordninger for merittering av gode undervisere mv.
- utmerkelser, priser eller andre relevante anerkjennelser av utdanningsvirksomheten

Institusjonen kan velge hvilke indikatorer som er mest relevante for å belyse kravet. I redegjørelsen skal institusjonen kort begrunne valg av indikatorer og utdype hva data knyttet til de ulike indikatorene viser, og hvordan vilkåret om høy kvalitet i utdanningsvirksomheten oppfylles, ut fra de valgte indikatorene.

Når det gjelder høy kvalitet innen forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor institusjonens fagområder, skal institusjonen gjøre rede for og dokumentere at denne virksomheten er på høyde med det som anses for å være et høyt nivå innenfor de aktuelle fagområdene. Forskjellige fagområder har ulike tradisjoner når det gjelder å dokumentere kvalitet og faglig nivå. Det er derfor viktig at institusjonen i redegjørelsen gir en beskrivelse av hva som er tradisjonen innenfor institusjonens fagområde(r). Institusjonen skal i tillegg oppgi hvilke sammenliknbare fagmiljøer og/eller institusjoner den anser at holder høy kvalitet, og sammenligne sine resultater med disse.

Institusjonen må tydelig gjøre rede for hva som anses som høy kvalitet innen sine fagområder, og hvilke indikatorer som er relevante. Institusjonen kan velge de indikatorene som best belyser det faglige nivået ved institusjonen som helhet og innen de ulike fagområdene, og skal redegjøre for hvordan vilkåret om høy kvalitet i forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid oppfylles ut fra de valgte indikatorene.

Indikatorer som kan være relevante for å dokumentere høy kvalitet i forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid:

- publikasjoner i anerkjente (internasjonale) tidsskrifter
- kontinuitet i og utvikling av grupper som arbeider med forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid
- evne til å tiltrekke seg ekstern finansering
- rekruttering av høyt kvalifiserte vitenskapelig ansatte
- fagfelleevalueringer av fagområder ved institusjonen
- utviklingsprosjekter i samarbeid med offentlig sektor, arbeids- og/eller næringslivet eller andre aktører innen høyere utdanning

Dokumentasjon

- strategidokumenter og utviklingsprosjekter for utdanningsvirksomheten, eksternfinansiering samt rekrutterings-, forsknings- og utviklingsarbeid
- oversikt over prosjekter innen forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid fra de siste fem årene, per fagområde og for institusjonen som helhet
- oversikt over publiseringspoeng for de siste fem årene (totalt og på nivå 2) per ansatt, per fagområde og for institusjonen som helhet
- eventuelle fagfellevurderinger
- etiske retningslinjer for forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid
- eksterne evalueringer av forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid
- eksterne evalueringer av studietilbud
- oversikt over eventuelle meritterte undervisere
- utmerkelser, priser eller andre relevante anerkjennelser av utdanningsvirksomheten
- valgfrie indikatorer som institusjonen mener er relevant for å belyse og dokumentere stabilitet og høy kvalitet i utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid (se side 20 og 21 i denne veilederen).

3.2 Institusjonens faglige virksomhet og kompetanseprofil

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 andre ledd

Institusjonen skal ha en relevant kompetanseprofil, og de ansattes samlede faglige kompetanse skal være på nivå med sammenlignbare høyskoler. Institusjonen skal ha et tilstrekkelig antall ansatte i undervisnings- og forskerstillinger innenfor institusjonens faglige virksomhet.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen skal ha en relevant kompetanseprofil, at den samlede kompetansen skal være på nivå med andre sammenlignbare akkrediterte høyskoler, og at institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte innenfor hele den faglige virksomheten. Kravet forutsetter at institusjonen har et fagpersonale i undervisnings- og forskerstillinger knyttet til seg gjennom ansettelsesavtaler.

Det er flere vilkår som må være oppfylt for at kravet skal kunne ansees som oppfylt. Vilkårene skal være oppfylt på overordnet nivå for hele institusjonen, men også innenfor de enkelte fagområdene og sammenlignet med andre akkrediterte høyskoler. Vurdering av kompetansenivå for hvert enkelt fagområde er ment å hensynta institusjonens faglige egenart. Dersom det ikke finnes akkrediterte høyskoler med tilsvarende fagområder, kan sammenligning gjøres med sammenlignbare fagområder ved vitenskapelige høyskoler eller universiteter.

Vilkåret om at høyskolen skal ha *en relevant kompetanseprofil*, innebærer at de ansattes kompetanse skal være tilpasset institusjonens fagområder og faglige virksomhet.

Vilkåret om at *de ansattes samlede faglige kompetanse skal være på nivå med sammenlignbare høyskoler*, omfatter både den samlede kompetansen på institusjonsnivå og kompetansen knyttet til de enkelte fagområdene ved institusjonen. Som hovedregel skal kompetanseprofilen og de ansattes samlede faglige kompetanse sammenlignes med tilsvarende fagområder ved akkrediterte høyskoler. Vilkåret innebærer at nivået på de ansattes faglige kompetanse vil måtte være høyere enn det som er minstekravet ved akkreditering av institusjonens studietilbud.²⁷

Vilkåret om *tilstrekkelig antall ansatte i undervisnings- og forskerstillinger* innebærer at antall ansatte må være tilstrekkelig for å drifte, kvalitetssikre og utvikle institusjonens studietilbud samt ivareta institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid. At vilkåret gjelder hele den faglige virksomheten ved institusjonen, innebærer at det skal være tilstrekkelig antall ansatte innenfor alle institusjonens fagområder, og at vilkåret også kan vurderes på et overordnet nivå for

²⁷ Kravene fagmiljø ved akkreditering av studietilbud er gitt i studiekvalitetsforskriften §§ 3-2 og § 3-3 og i studietilsynsforskriften § 2-3.

hele institusjonen. Hva som anses som tilstrekkelig antall ansatte, vil bero på institusjonens størrelse og faglige egenart, herunder antall studenter.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gjøre rede for hva den anser som et tilstrekkelig antall ansatte for å dekke undervisning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og andre faglige og administrative oppgaver, både på institusjonsnivå og per fagområde.

Videre skal institusjonen gjøre rede for hvordan kompetanseprofilen til fagmiljøet er relevant for institusjonens faglige virksomhet som helhet, herunder hvordan de ansattes kompetanse er tilpasset institusjonens fagområder.

Institusjonen skal også gjøre rede for de ansattes samlede faglige kompetanse, og sammenligne med kompetansenivået ved sammenlignbare akkrediterte høyskoler. Institusjonen skal oppgi andel ansatte med førstestillingskompetanse og andel ansatte med professor- og/eller dosentkompetanse i undervisnings- og forskerstillinger, både per fagområde og på institusjonsnivå, samt gjøre rede for utviklingen i disse andelenes gjennom de siste fem årene.²⁸ Institusjonen velger hvilke akkrediterte høyskoler den sammenligner seg med, og valget skal begrunnes.

NOKUT forutsetter at en institusjon som søker akkreditering som høyskole, allerede har et kompetansenivå tilsvarende andre sammenlignbare akkrediterte høyskoler. Dette innebærer at nivået på de ansattes faglige kompetanse vil måtte være høyere enn det som er minstekravet for akkreditering av institusjonens studietilbud. Økningen i kompetansenivå skyldes videreutviklingen av fagmiljøene ved akkrediterte høyskoler over tid.

Dokumentasjon

- tabell over antall studenter (heltidsekvivalenter) de siste fem årene, totalt for institusjonen og innenfor de ulike fagområdene
- oversikt som viser forholdstall mellom studenter (heltidsekvivalenter) og faglig ansatte (årsverk) de siste fem årene, totalt for institusjonen og per fagområde, og sammenlignet med andre akkrediterte høyskoler
- tabell over antall studenter (heltidsekvivalenter) per årsverk med førstestillingskompetanse, for hele institusjonen og per fagområde
- tabell over andel ansatte med førstestillingskompetanse de siste fem årene
- tabell over andel årsverk med førstestillingskompetanse, samt andel årsverk med professor-/dosentkompetanse for hele institusjonen og per fagområde, og sammenlignet med andre akkrediterte høyskoler

²⁸ Med førstestillingskompetente menes ansatte i stillinger som krever doktorgrad: førstelektor, førsteamanuensis, dosent og professor samt postdoktor og forsker.

- tabell over andel og antall ansatte i hovedstilling med førstestillingskompetanse, samt andel og antall årsverk med professor-/dosentkompetanse i hovedstilling for hele institusjonen og per fagområde

3.3 Studentopptak og gjennomstrømning

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 tredje ledd

Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele en bachelorgrad alene. Institusjonen skal ha et jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater i minst tre år. Institusjonen skal ha et tilfredsstillende antall studenter som fullfører til normert tid.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at en akkreditert høyskole skal ha minst ett akkreditert bachelorprogram. I tillegg innebærer kravet at institusjonen jevnlig skal ta opp nye studenter til sine studietilbud, og at den over tid (minst tre år) skal ha uteksaminert et tilfredsstillende antall studenter på normert tid. Kravet omfatter med dette flere vilkår knyttet til studentopptak og gjennomstrømning.²⁹

Et grunnvilkår for akkreditering som høyskole er at *institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele en bachelorgrad alene*.³⁰ Dette innebærer at en høyskole som kun tilbyr ett bachelorprogram, ikke kan tilby dette programmet i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner som et fellesgradsprogram. Dersom en høyskole tilbyr flere gradsgivende studietilbud, kan det være fellesgrader blant disse.

Vilkårene om *jevnlig opptak av studenter* og om at *et tilfredsstillende antall studenter skal fullføre til normert tid*, skal til sammen sikre stabilitet, god studieprogresjon og gjennomstrømning av studenter. Vilkårene gjelder for alle studietilbud ved institusjonen og skal bidra til kvalitet og stabilitet i institusjonens utdanningsvirksomhet.

Tilfredsstillende gjennomføring på *normert tid* forutsetter blant annet at institusjonen klarer å rekruttere tilstrekkelig antall studenter, at studentene har nødvendig startkompetanse, og at institusjonen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i sine fagmiljøer til å undervise, veilede og følge opp studentene på en tilfredsstillende måte. At studietilbudene har høy kvalitet, at de er satt sammen med god faglig sammenheng og progresjon, og at de blir gjennomført på en måte som gjør at studentene kan oppnå læringsutbyttet på normert tid, spiller også inn. Hva som anses som et tilfredsstillende antall studenter, vil bero på institusjonens størrelse, på den faglige egenarten og på

²⁹ Vilkårene knyttet til opptak og uteksaminering i § 1-2 tredje ledd blir også vurdert i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 første ledd om at utdanningsvirksomheten skal være stabil og av høy kvalitet.

³⁰ Kunnskapsdepartementet skal etter planen lovregulere hovedelementene ved institusjonskategoriene universitet, vitenskapelig høyskole og høyskole i universitets- og høyskoleloven. Endringene i universitets- og høyskoleloven ble sendt på høring høsten 2024 og er forventet å fastsettes i lov i løpet av 2025. For høyskole var forslaget følgende: «For å bli akkreditert som høyskole skal institusjonen ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele en bachelorgrad alene.»

sammenligningen med gjennomstrømningen ved institusjoner med sammenlignbare studietilbud.

Kravet omfatter også et vilkår om at *institusjonen skal ha uteksaminert kandidater i minst tre år*. Det innebærer at en institusjon med ett bachelorprogram med opptak én gang i året, vil måtte ha dette bachelorprogrammet i drift i minst fem år før de første tre kullene vil ha gjennomført studieløpet med normal progresjon. De uteksaminerte kandidatene må ha gjennomført hele studieløpet ved institusjonens studietilbud – fra opptak til uteksaminering. Studenter med utdanning fra andre institusjoner som har fått innpass i et studietilbud ved søkerinstitusjonen, vil derfor ikke kunne fremskynde oppstartstidspunktet av treårsperioden for uteksaminering av kandidater ved institusjonen.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gi en oversikt over sine studietilbud og når studietilbudene ble akkreditert av NOKUT. Det skal gå frem i redegjørelsen dersom institusjonen tilbyr studietilbud i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrad). NOKUT forutsetter at en institusjon som søker om akkreditering som høyskole, har uteksaminert minst tre kull med *egne* bachelorkandidater.

Institusjonen skal gjøre rede for, og dokumentere, opptak av studenter og uteksaminering av kandidater de siste fem årene, både for hvert av institusjonens studietilbud og for institusjonen som helhet.³¹ Det skal gå frem i søknaden hvor stor andel av kandidatene som har fullført på normert tid, og hvor mange som har fullført innen ett år etter normert tid. Institusjonen skal vurdere opptaks- og gjennomføringstallene i sammenheng med egenarten til institusjonen og/eller studietilbudene. Videre skal institusjonen sammenligne opptaks- og gjennomføringstallene på studietilbudsnivå og på institusjonsnivå med tilsvarende tall ved andre akkrediterte institusjoner. Søkerinstitusjonen skal begrunne hvorfor institusjonene den har valgt å sammenligne seg med, er relevante.

Institusjonen skal presentere en (eller flere) oversikt(er) som belyser opptak og gjennomstrømning for hvert enkelt studietilbud som fører frem til en grad. I oversikten skal det inngå tallgrunnlag også fra tilsvarende akkrediterte institusjoner. Oversikten(e) skal inneholde følgende tallgrunnlag og data for de siste fem årene:

- studentopptak
- studiepoengproduksjon
- kandidatproduksjon
- andel studenter som gjennomfører på normert tid
- andel studenter som gjennomfører på normert tid pluss ett år

³¹ Antall studenter/kandidater angis i heltidsekvivalenter.

Oversikten(e) skal supplere institusjonens redegjørelse. Redegjørelsen skal se opptaks- og gjennomføringsdataene i sammenheng med egenarten til institusjonen og/eller studietilbudet(-ene).

Dersom institusjonen har en plan eller strategi for arbeidet med rekruttering og gjennomstrømming av studenter, er det relevant å omtale denne i redegjørelsen, herunder hvordan institusjonen arbeider i tråd med en slik plan eller strategi.

Dokumentasjon

- tabell som viser studentopptak, studiepoengproduksjon og kandidatproduksjon de siste fem årene, både per studietilbud (sortert på bachelor- og masternivå) og totalt for institusjonen
- tabell som gir oversikt over studentopptak og kandidatproduksjon på bachelor- og masternivå, sammenlignet med tilsvarende akkrediterte institusjoner
- plan eller strategiske dokumenter som belyser institusjonens arbeid med opptak og gjennomstrømming av studenter (dersom institusjonen har slike dokumenter)

3.4 Internasjonalt samarbeid og nasjonale og internasjonale nettverk

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 fjerde ledd

Institusjonen skal samarbeide internasjonalt og være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

NOKUTs tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen skal inngå i internasjonale samarbeid, og i tillegg delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor både utdannings- og forskningsvirksomheten.

For utdanningsvirksomheten innebærer vilkåret om å *samarbeide internasjonalt* at institusjonen forventes å ha internasjonalt utdanningssamarbeid og internasjonalisering av utdanningen, herunder internasjonal mobilitet av studenter og ansatte i vitenskapelige stillinger, internasjonale prosjekter mv. som kommer studentene til gode.³²

For forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innebærer vilkåret om å *samarbeide internasjonalt* for eksempel at fagmiljøene har felles prosjekter og sampublisering med internasjonale samarbeidspartnere.

Vilkåret om å være *tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk* innebærer at institusjonen skal delta aktivt i nettverk som er relevante for institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Å delta aktivt er mer enn bare å være medlem i et nettverk.

Kravet forutsetter at institusjonen har en internasjonal aktivitet som står i forhold til dens faglige ambisjoner og faglige egenart, både for institusjonen som helhet og innenfor institusjonens fagområder. Omfanget og nivået på institusjonens samarbeid og nettverk skal være tilsvarende andre akkrediterte høyskoler.

³² Kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-2 fjerde ledd ses i sammenheng med kravet i studietilsynsforskriften § 2-3 sjette ledd, som sier at fagmiljøet tilknyttet et studietilbud som fører frem til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal redegjøre for sitt internasjonale samarbeid og for de nasjonale og internasjonale nettverkene som høyskolen er tilknyttet. Institusjonen skal gjøre rede for hvem som deltar i samarbeidet, hvilke satsnings- eller fagområder høyskolen samarbeider om, og hvilken betydning deltakelsen har for den faglige virksomheten. Det er også relevant å si noe om hvilken rolle institusjonen har i samarbeidene og nettverkene, for eksempel leder eller medlem.

For å støtte opp om redegjørelsen kan det være relevant å vise til strategiske dokumenter som får frem høyskolens internasjonale ambisjoner. Inngåtte samarbeidsavtaler eller annen dokumentasjon på samarbeid og nettverk som høyskolen deltar i, vil også være relevant å legge ved søknaden. Merk at det skal være en oversikt over både *nasjonale* nettverk og *internasjonale* samarbeid og nettverk. Det er ikke nødvendig å beskrive alle nettverkene institusjonen deltar i, dersom det er veldig mange. Institusjonen kan velge ut de samarbeidene og nettverkene som vurderes som mest relevante. Det kan vises til avtaler på institusjonsnivå, men også på lavere nivåer, slik som fakultets-, avdelings- eller instituttnivå.

Dokumentasjon

- strategiske dokumenter for internasjonalisering innenfor både utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid
- aktive samarbeidsavtaler med internasjonale samarbeidspartnere
- eksempler på nasjonale og internasjonale nettverk institusjonen er tilknyttet
- eksempler på internasjonale samarbeid innenfor utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid

4 Helhetlig vurdering

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd

NOKUT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater tilsier at institusjonen på en god måte kan forvalte akkrediteringsmyndigheten som institusjonsakkrediteringen gir.

NOKUTs tolkning av kravet

Det overordnede formålet med samtlige krav til institusjonsakkreditering i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-1 og 1-2 er å sikre at både institusjoner som blir akkreditert som høyskole, og institusjoner som allerede er akkreditert som høyskole, er i stand til å forvalte det faglige ansvaret som institusjonsakkrediteringen gir.³³

Kravet i § 1-1 sjette ledd innebærer at NOKUT, ved behandling av søknader om institusjonsakkreditering, skal gjennomføre en helhetlig, skjønnsmessig og faglig vurdering av om institusjonens *strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater* tilsier at institusjonen *på en god måte* vil kunne forvalte akkrediteringsmyndigheten den vil få som akkreditert høyskole. Bestemmelsen angir hvilke momenter som normalt vil legges til grunn for vurderingen, men oppstillingen er ikke uttømmende. Institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater vil også bli vurdert i sammenheng med andre krav,³⁴ men bestemmelsen om helhetlig vurdering innebærer at NOKUT skal gjøre en reell tilleggsvurdering, utover vurderingen av hvert av de øvrige akkrediteringskravene. Dette innebærer at krav til akkreditering av studietilbud og kvalitetsarbeid også kan tas med i vurderingen av om en institusjon er i stand til å forvalte akkrediteringsmyndigheten på en tilfredsstillende måte.

Terskelen «på en god måte» angir en minstandard for oppfyllelse. Det betyr at institusjonen som et minimum må være godt nok rustet faglig og organisatorisk til å kunne forvalte akkrediteringsmyndigheten og de faglige fullmaktene som følger med en akkreditering som høyskole.

Et velfungerende kvalitetssystem og kvalitetsarbeid for utdanningsvirksomheten er en klar forutsetning for at en institusjon skal kunne forvalte den akkrediteringsmyndigheten som følger med en høyskoleakkreditering. Hvordan institusjonen arbeider med å videreutvikle sin studieportefølje, og hvorvidt høyskolen er i stand til å forvalte akkrediteringsmyndighet på bachelornivå, er noe som vil bli vektlagt. Kvalitetsarbeid

³³ Hvilken akkrediteringsmyndighet de forskjellige institusjonskategorier innen norsk høyere utdanning gir, er beskrevet i kapittel 1 i denne veilederen.

³⁴ Særlig i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 tredje ledd, fjerde ledd og femte ledd.

innen forskningsvirksomheten og andre relevante virksomhetsområder vil også kunne inngå i vurderingene.

At høyskolen har utarbeidet en strategi som bygger opp om ambisjonen om institusjonsakkreditering, og at høyskolen arbeider for og oppnår resultater i tråd med egne strategiske målsettinger, er sentralt for å oppnå og forvalte institusjonsakkreditering. Derfor er dette viktige momenter i vurderingen. NOKUT vil også vurdere hvordan høyskolens organisasjons- og ledelsesstruktur er tilpasset en akkreditert høyskole, og om resultater innen utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid tilsier at institusjonen befinner seg på riktig nivå for å være del av en ny institusjonskategori.

Den helhetlige vurderingen vil særlig ha betydning i tilfeller der en institusjon så vidt oppfyller de øvrige kravene til akkreditering, og der det er tvil om institusjonen vil være i stand til å forvalte akkrediteringsmyndigheten på en tilfredsstillende måte. Kravet gir NOKUT hjemmel til å avslå en søknad om institusjonsakkreditering på bakgrunn av en skjønnsmessig helhetsvurdering, til tross for at institusjonen oppfyller de øvrige kravene for akkreditering. Motsatt vil en helhetlig vurdering ikke kunne resultere i at en institusjon får akkreditering når ett eller flere av kravene til institusjonsakkreditering ikke er oppfylt.

For søkere

Institusjonen skal i utgangspunktet verken redegjøre for hvordan kravet er oppfylt, eller legge ved dokumentasjon. NOKUT gjennomfører den helhetlige vurderingen med utgangspunktet i institusjonens søknad og den dokumentasjonen institusjonen har levert i tilknytning til de øvrige akkrediteringskravene, samt institusjonsbesøket.

Som del av den helhetlige vurderingen kan NOKUT også gi noen overordnede råd for den videre utviklingen av institusjonen.

5 Søknad om akkreditering

Varsel om søknad

NOKUT har ikke faste søknadsfrister for institusjonsakkreditering, men oppfordrer institusjoner som har tenkt å søke, om å varsle NOKUT i god tid.

NOKUT anbefaler også institusjoner som planlegger å søke om å benytte seg av tilbudet om veiledningsmøte med NOKUT før de søker om institusjonsakkreditering. Veiledningsmøtet gir institusjonen god oversikt over både krav som skal oppfylles, og selve akkrediteringsprosessen.

Utforming av søknad

I søknaden skal institusjonen beskrive, begrunne og dokumentere hvordan den oppfyller minimumskravene til akkreditering gitt i lov og forskrift. En akkreditering forutsetter at alle kravene er oppfylt.

En fullstendig søknad skal bestå av følgende:

- Et **følgebrev** som skal være underskrevet av institusjonens øverste ansvarlige leder, eller den styret har delegert myndighet til å underskrive. I følgebrevet skal institusjonen begrunne hvorfor den søker om institusjonsakkreditering. Institusjonen skal oppgi en kontaktperson for søknaden som skal ha ansvar for kontakten med NOKUT underveis i søknadsprosessen.
- En **introduksjon** til søknaden som beskriver institusjonen som helhet.
- **Redegjørelser** for hvordan institusjonen oppfyller kravene til akkreditering. Redegjørelsen skal følge disposisjonen i kapittel 2 og 3 i denne veilederen.³⁵ Tallmaterialet skal hentes fra DBH dersom institusjonen rapporterer til DBH. Søknaden skal kunne leses som et selvstendig dokument, og det skal ikke være nødvendig å måtte lese vedleggene for å få et samlet inntrykk av hvordan søkerinstitusjonen oppfyller kravene.
- **Dokumentasjon** som dokumenterer de forholdene som er beskrevet i redegjørelsene.³⁶ Alle vedlegg skal nummereres.

Søknaden og dokumentasjonen må bestå av skriftlige dokumenter som kan arkiveres i NOKUTs sak- og arkivsystem. Dokumentasjonen skal ikke bestå av skannede dokumenter, men elektroniske filer som er konvertert til PDF (med mindre de er OCR-behandlet).

Alle dokumenter som sendes til NOKUT, er offentlig tilgjengelige via vår postjournal. Før innsending må institusjonen sikre at dokumentene ikke inneholder unødvendige

³⁵ Kapittel 2 og 3 består av NOKUTs tolkning av kravene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-1 og 1-2, veiledning til institusjonenes redegjørelser samt forslag til relevant dokumentasjon.

³⁶ I kapittel 2 og 3 gir NOKUT forslag til relevant dokumentasjon, men institusjonen står fritt til å legge ved alle dokumenter som anses å være relevante for å belyse oppfyllelse av kravene.

personopplysninger eller annen informasjon som skal unntas offentlighet. Typiske personopplysninger er navn, adresse, telefonnummer, e-post og fødselsnummer. Institusjonen må i alle tilfeller unngå sensitive personopplysninger.³⁷

Offentlige institusjoner oppfordres til å benytte ekspedering av søknaden via eFormidling 2.0 til organisasjonsnummer 985 042 667. Her er maks størrelse 1GB. Alternativet er å sende søknaden per e-post til postmottak@nokut.no. E-posten med filer kan maks ha en filstørrelse på 35MB. Dersom filene overstiger dette, kan Filesender benyttes.

Saksgang i søknadsbehandlingen

Mottak av søknad og tilbakemelding fra NOKUT

Når søknaden er mottatt, vil søkerinstitusjonen få tilsendt et brev fra NOKUT om videre prosess, opplysninger om forventet oppstart av søknadsbehandlingen og estimert saksbehandlingstid. Søknader som er mangelfulle, eller som har mangelfull dokumentasjon, kan avvises av NOKUT uten bruk av sakkyndige jf. studiekvalitetsforskriften § 1-7 første ledd.

Innledende søknadsbehandling

Søknadsbehandlingen starter opp ved at NOKUT vurderer om søknaden oppfyller dokumentasjonskravene og øvrige krav som kan kontrolleres administrativt. NOKUT kontrollerer også om institusjonens redegjørelser i søknaden er innholdsmessig tilstrekkelige som vurderingsgrunnlag. Dette avgjør hvorvidt søknaden er egnet for sakkyndig vurdering. NOKUT gir deretter søkerinstitusjonen beskjed om hvorvidt søknaden går videre til sakkyndig vurdering. NOKUT kan be om supplerende dokumentasjon.

Komplettering av søknad

NOKUT kan be om supplerende opplysninger og dokumentasjon. Dersom søknaden har mindre mangler, skal institusjonen få mulighet til å komplettere søknaden. Fristen for å komplettere søknaden settes av NOKUT.

Grunnlag for avvisning av søknad

NOKUT kan avvise en søknad dersom den ikke er egnet for sakkyndig vurdering jf. studiekvalitetsforskriften § 1-7 første ledd. Avvisningen skal begrunnes, og vedtaket kan påklages. Dersom NOKUT avviser en søknad om akkreditering, kan NOKUT i særskilte tilfeller vedta at institusjonen ikke vil få behandlet en ny søknad om akkreditering før etter en periode på inntil to år jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3 tredje ledd.

Oppnevning av sakkyndig komité

Når NOKUT anser søknaden som komplett og egnet for sakkyndig vurdering, utarbeider NOKUT forslag til sakkyndig komité. Komiteen vil bestå av personer som til sammen

³⁷ Se Datatilsynets nettsider for veiledning: <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/personopplysninger/>

oppfyller gjeldende kompetansekrav jf. studietilsynsforskriften § 5-6 tredje ledd og regler om habilitet jf. forvaltningsloven § 6. Institusjonen får uttale seg om forlaget til sakkyndig komité. Dersom institusjonen har begrunnede innvendinger, vil NOKUT vurdere innvendingene og eventuelt gjøre endringer i komiteens sammensetning. Institusjonen kan gjerne selv fremme forslag til aktuelle sakkyndige, men NOKUT er ikke bundet til institusjonens forslag.

Eventuell oppdatering av søknaden

I tilfeller hvor det går noe tid fra en institusjon har sendt inn søknad om institusjonsakkreditering, og til den faktiske søknadsbehandlingen starter opp, skal NOKUT gi institusjonen mulighet til å oppdatere søknaden eller dokumentasjonen. Det er institusjonens ansvar å sørge at materialet den har levert i søknaden, og den dokumentasjonen den eventuelt blir bedt om å levere underveis i saksbehandlingen, utgjør et oppdatert og korrekt grunnlag for de sakkyndiges vurderinger av akkrediteringskravene.

NOKUT kan også selv innhente oppdaterte offisielle data om institusjonen, for eksempel gjennom Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Dersom den sakkyndige komiteen mener institusjonens dokumentasjon ikke er egnet til å vise institusjonens nivå opp mot sammenlignbare institusjoner, kan komiteen gjøre egne sammenligninger med andre institusjoner.

Oversendelse av søknad i papirform

Når NOKUT skal klargjøre søknaden for sakkyndig vurdering, kan institusjonen bli bedt om å oversende et gitt antall eksemplarer av søknadsdokumentene i papirformat, helst i innbundet form.

Forberedelse til institusjonsbesøk

All kontakt mellom institusjonen og de sakkyndige går gjennom saksbehandlerne i NOKUT. Tidspunktet for institusjonsbesøket fastsettes i dialog mellom institusjonen og NOKUTs saksbehandlere. Institusjonen mottar programmet for besøket i god tid, slik at institusjonen kan legge til rette for at alle som komiteen ønsker samtaler med, kan møte. Normalt vil komiteen ønske å snakke med studenter med og uten tillitsverv, ansatte i undervisnings- og forskerstillinger, ansatte i administrasjonen, ledere på alle nivåer, representanter for råd og utvalg ved institusjonen samt representanter fra institusjonens styre.

Gjennomføring av institusjonsbesøket

Den sakkyndige komiteen gjennomfører institusjonsbesøket etter oppsatt program. Ved behov kan komiteen også be om møter med andre grupper eller enkeltpersoner enn dem som allerede er satt opp i programmet.

Institusjonen mottar rapporten fra den sakkyndige komiteen

Etter at den sakkyndige komiteen har levert sin rapport med vurderinger av alle kravene, sender NOKUT rapporten til institusjonen. Institusjonen får først mulighet til å påpeke eventuelle faktiske feil, mangler eller misforståelser i rapporten. Etter eventuell korrigering

fra NOKUT oversender NOKUT rapporten formelt til institusjonen. Rapporten er da et offentlig dokument. Institusjonen får anledning til å kommentere rapporten i en offentlig uttalelse. Fristen for å sende en slik uttalelse til NOKUT er normalt fire uker.

NOKUTs vedtak

Institusjonens uttalelse innlemmes i NOKUTs endelige akkrediteringsrapport. Saksfremlegg med innstilling til vedtak samt vedlagt akkrediteringsrapport med institusjonens offentlige uttalelse legges frem for NOKUTs styre til vedtak. Akkrediteringsrapporten med institusjonens offentlige uttalelse og styrets vedtak publiseres deretter på NOKUTs hjemmeside.

Dersom NOKUTs styre fatter positivt vedtak om akkreditering, søker institusjonen deretter Kunnskapsdepartementet om endret institusjonskategori.

Klageadgang

Et vedtak om institusjonsakkreditering fra NOKUT er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, jf. bokstav a. En institusjon kan klage på et enkeltvedtak innen tre uker fra vedtaket har kommet frem til institusjonen jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Klageretten er begrenset etter studiekvalitetsforskriften § 1-9 andre ledd, der det går frem at NOKUTs faglige vurdering av de faktiske forholdene ikke kan påklages. Klageretten er derfor begrenset til NOKUTs saksbehandling, rettsanvendelse og feil i faktum.

Klagen sendes til NOKUTs postmottak, enten med eFormidling 2.0 til organisasjonsnummer 985 042 667 eller per e-post til postmottak@nokut.no. NOKUT vurderer om klagen oppfyller vilkårene for behandling, og har mulighet til selv å omgjøre eller oppheve vedtaket. Dersom NOKUT ikke finner grunnlag for omgjøring eller oppheving, vil klagen videresendes til NOKUTs klagenemnd for høyere utdanning, som avgjør klagesaken. Det kommer frem i forvaltningsloven § 32 hvordan klagen skal utformes. Institusjonen kan be om at NOKUT ikke iverksetter vedtaket før klagefristen er ute eller klagen er endelig avgjort av klagenemnda, jf. forvaltningsloven § 42. Som part i saken har institusjonen rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Dialog etter avsluttet søknadsprosess

Etter at NOKUT har fattet vedtak i saken, kan institusjonen ved behov ta kontakt med NOKUT. Dersom institusjonen ikke ønsker å sende inn en formell klage på vedtaket, men likevel har spørsmål eller ønsker å gi en tilbakemelding til NOKUT, er dette muligheter som kan benyttes:

1. NOKUT innhenter rutinemessig tilbakemeldinger fra institusjoner som har vært gjennom en akkrediteringsprosess, hvor institusjonen får anledning til å gi tilbakemeldinger om hvordan den har opplevd prosessen.
2. Ved behov gjennomfører NOKUT møter med institusjonen i etterkant av et vedtak, for eksempel dersom institusjonen har spørsmål til innholdet i rapporten eller ønsker generell veiledning. Institusjonen må selv ta kontakt med NOKUT for å be om et slikt møte.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)